



ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

ΥΨ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Κεφάλαιον Α'

Ἡ γαλλικὴ ἀποστολή.

Ἦσαν αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ θέρους. Δύο ἱππεῖς ἐπιβαίνοντες ἐξαιρέτων περσικῶν ἵππων καὶ παρχαλουθούμενοι ἐξ ἀποστάσεώς τινος ὑπὸ συν-οδίας τριῶν στρατηγῶν ἔβαινον καλπάζοντες εἰς τὴν ἀνθόσπαρτον ὁδόν, τὴν διήκουσαν παραπλεύ-ρων τοῦ ποταμοῦ Χαμαδάν. Ἐστρεφον τὰ νῶτα πρὸς τὴν πόλιν τῆς Τεχεράνης μεταβαίνοντες ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὰς ἀρχαιολογικὰς ἐργασίας τῆς ὑπὸ τὸν Κερδίκ ἀποστολῆς, ἐπὶ τῆς ὑποτιθεμένης θέσεως τῶν ἀρχαίων Ἐκβατάνων.

— Αἶ, φίλε μου !.. μετρίασε τὸ τρέξιμον, σὲ παρχαλῶ !.. εἶπεν αἰφνης ὁ πρεσβύτερος τῶν δύο ἀνδρῶν, καὶ ῥίψε μιά ματιά εἰς αὐτὴν τὴν θαυμαστὴν τοποθεσίαν.

— Ἐπρεπε νὰ εἶμαι περισσότερον χορτασμέ-νος ἀπὸ θεάματα ἅφ' ὅ,τι εἶμαι ἐδῶ καὶ μερι-κοὺς μῆνας, διὰ ν' ἀρκεσθῶ μόνον εἰς μίαν μα-τιάν, ἀπήντησεν ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν ποιῶν ἐλαφρὸν κίνημα ἐπὶ τῆς ῥάχως τοῦ ἵππου του. Τὰ θαυμάζω ὅλ' αὐτὰ ἐνῶ τρέχω, σὰς διαθεβαίω.

Τὸ ζῶον ὑπέκρινε εἰς τὴν ἀνεπαίσθητον περί-που διαταγὴν τῆς ἐξησκημένης χειρὸς τοῦ ἀνα-βάτου ἤρχισεν ἐν τῷ ἅμᾳ σχεδὸν νὰ προχωρῇ βάδην, ἐνῶ ὁ καυμένος δόκτωρ Ἀρδὺ κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τῶν χειρῶν καὶ διὰ τῆς φωνῆς, χωρὶς τὸ ἰσχυρογνώμον αὐτοῦ ζῶον νὰ φανῇ ὑπακούον εἰς τὰς θελήσεις του.

Ἐξερχόμενοι ἐκ πυκνοῦ δάσους, οἰοῦν ἐπίτη-δες τοποθετημένοι, ἐκεῖ ὡς φρουροῦ, διὰ ν' ἀπο-κρύπτῃ ἀπὸ τὰ κοινὰ βλέμματα μαγικὸν τι κα-ταφύγιον, οἱ δύο ὁδοιπόροι ἐθαύμαζον ἑκθαμβοὶ τὴν ἀνεκτίμητον ἐνώπιόν των πλούσιαν κοιλάδα. Πρὸς ἀνατολὰς ὠρθοῦτο τὸ ὄρος Ἐλβενδ ὑψηλόν, ἀπόκρημνον, αἰετοπε λευκάζον, ὅπου οἱ δερβίσαι μεταβαίνουν πρὸς ἀναζήτησιν ἱαματικῶν βοτα-νῶν. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν πλούσιαι βοτκαί, ἄμπελοι ἐξανθίζουσαι, δένδρα καρποφόρα, ὅψις ἐν γένει εὐδαχιμονίας καὶ εὐζωίας, πρὸ πάντων δὲ δαψίλεια μοναδικὴ φυάκων διαυγῶν καὶ ἀκτινο-βολούντων ἀνῆγγειλε τὴν γειννίαν τῆς πόλεως Χαμαδάν, τῆς πόλεως «μὲ τὰς χιλίας ἐξακοσίας κρήνας.»

— Ἐγὼ ὅμως ὁ ὅποιος δὲν εἶμαι κένταυρος,

θαυμάζω καλλίτερον ὅταν πηγαίνω σιγότερα, εἶ-πεν ὁ δόκτωρ. Αἶ, λοιπόν, τί λέγετε διὰ τὸν ἥλιον τοῦ Χαμαδάν;

— Μόλις δύναιμαι νὰ πιστεύσω εἰς ὅ,τι βλέ-πω. Ἐγὼ ὅστις ἐκαταρώμην αὐτὸ τὸ κλίμα τοῦ Ἰράν, ὅστις ἐπέρασα τοὺς τελευταίους αὐτοὺς μῆνας τρεμουλιάζων ὑπὸ τὸν βόρειον ἄνεμον, ὅ-στις σὰς προσβάλλει ἀνηλεῶς καὶ σὰς θερίζει κυ-ριολεκτικῶς... ποτὲ δὲν θὰ ἐπίστευα ὅτι θὰ εὐ-ρισκᾶ αὐτὰς τὰς πεδιάδας τὰς ἡλιοφωτίστους.

— Καὶ ἐξεπλήττεσθε πλέον διατὶ αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες «οἱ Βασιλεῖς τῶν Βασιλέων» νὰ ἐκλέξωσιν ὡς μέρος διακονῆς αὐτὸν τὸν ἀχάρι-στον τόπον;

— Τώρα τὸ ἐννοῶ. Ἡ κοιλάς αὐτὴ ὑπενθυ-μίζει τὸν ἐπίγειον παράδεισον.

— Αἶ! ποῖος εἰξεύρει μήπως μάλιστα ἀπετέ-λει καὶ μέρος αὐτοῦ; εἶπεν ὁ δόκτωρ γελῶν. Ἐπὶ τέλους ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας Ἐδεμ δὲν ἀπέ-χει πολὺ ἀπ' ἐδῶ...

— (†) ἀργήσωμεν νὰ φθάσωμεν; ἠρώτησεν ὁ Λουδοβίκος Γκυγιὼν μετὰ τινος στιγμῆς.

— Ἐντὺς ὀλίγων λεπτῶν. Ἀνυπομονεῖτε νὰ ἰδῇτε τὰς ἀνασκαφάς;

— Ἡ μάλλον ἐκεῖνον ὁποῦ τὰς διευθύνει. Ὁ-μολογῶ ὅτι ἐθαυρήνθην ν' ἀκούω βαρβαρικά ἰδιώ-ματα καὶ νὰ βλέπω περσικὰς μορφάς... Εἶνε τρεῖς μῆνες τώρα, ὅπου προσπαθῶ νὰ διδάξω τὴν στρατιωτικὴν τέχνην εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Ἀσύ-λου τῆς Οἰκουμένης (1) καὶ δὲν θὰ δυσχερεσθῶ διόλου ἂν ποικίλλω τὰς διασσεδάσεις μου συνομι-λῶν μὲ Γάλλους.

— Προσθέσατε μάλιστα καὶ μὲ μίαν ἀξιέ-ραστον Γαλλίδα. Εἶδετε ποτὲ τὴν δεσποινίδα Κερδίκ;

— Ὁχι. Τίποτε ἄλλο δὲν γνωρίζω περὶ τῶν κυρίων αὐτῶν οἵτινες θὰ μᾶς φιλοξενήσουν, εἰμὴ ὅτι ὁ κ. Κερδίκ μὲ προσεκάλεσε νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς ἐργασίας του σὰς εὐχαριστῶ δὲ ἐξ ὅλης καρ-δίας διότι τὴν πρόσκλησιν ταύτην ὀφείλω ἀπο-κλειστικῶς εἰς ὑμᾶς. Πρὶν φθάσωμεν ὅμως σὰς παρχαλῶ νὰ μοῦ τοὺς περιγράψετε σεῖς, ὅστις εἶσθε οἰκιακός των. Εἶνε πάντοτε δυσάρεστον νὰ εὕρισκεται κανεὶς ἐξαφνα ἐν τῷ μέσῳ ἀγνώστου

(1) Εἰς τῶν συνήθων τίτλων τοῦ Σάχου τῆς Περσίας.

συντροφίας. Ὁ κ. Κερδίκ εἶνε ἐδῶ μὲ τὴν οἰκογενεῖάν του ;

— Ἡ δεσποινὶς Κερδίκ εἶνε δεκαεννέα ἐτῶν.

— Δεκαεννέα ἐτῶν ! Καὶ ἦλθε μὲ τὸν ἀδελφόν της ; Χωρὶς μητέρα, χωρὶς καμμίαν σύντροφον ;

— Ἡ δεσποινὶς Αἰκατερίνη εἶνε ἀληθὲς ἀμαζών.

— Ἐκατάλαβα ! διενόηθη ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν ὅπως οὖν ἀπογορευθεὶς, θὰ εἶνε καμμία μαθήτρια ὅπου ἔφυγε ἀπὸ τὸ σχολεῖόν της. Μοῦ φαίνεται ὡς ἂν τὴν βλέπω ἀπὸ τὰ τώρα νὰ κινῆται, νὰ πηγαινοέρχεται, νὰ βάζῃ τὰ σκυλιὰ εἰς τὴν ἀγγάρεια καὶ ταυτοχρόνως νὰ εἶνε πεπεισμένη ὅτι δὲν θὰ ἐγένετο τίποτε χωρὶς αὐτήν.

Ὁ Λουδοβίκος Γκυγιὼν προήρχετο ἐξ Ἀλγερίας, καὶ ἡ ἑξὺς τοῦ διοικεῖν τοὺς ἰθαγενεῖς, τοὺς ὁποίους εἶνε ἀνάγκη πολλάκις νὰ διοικῇ τις μὲ τὸ μαστίγιον ἀνὰ χεῖρας, εἶχε μεταδώσει εἰς τὸν χαρακτῆρά του ποῖαν τινα χροιάν δεσποτικὴν. Ὑψηλὸς, λεπτοφυὲς μὲ κεφαλὴν στρογγύλην στερεῶς ἀρμολογούμενην ἐπὶ τραχήλου ἀθλητικοῦ, ἔχων φαιούς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ φυσιογνωμίαν εἰλικρινῇ καὶ ἀποροσποίητον, μὲ ἥθος κῆπως ἐπιτακτικὸν μετριαζόμενον ὑπὸ ἀβροφροσύνης, φέρων εὐαρμόστως τὰς ἐρυθρὰς ἀναξυρίδας καὶ τὸ κομπον διφθερωτὸν ἱμάτιον τοῦ ἵππικοῦ, ἦτο τύπος χαρίεις τοῦ Γάλλου ἀξιωματικοῦ. Ἀλλ' ὁ ὑπολοχαγὸς Γκυγιὼν δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένος προλήψεων. Οὐδὲν κατ' αὐτὸν ἀτοπώτερον ἢ τὸ νὰ ἐγκαταλίπῃ νέα κόρη τὴν πατρίδα της καὶ νὰ περιτρέχῃ τὸν κόσμον ἐκτιθεμένη εἰς πάντας τοὺς κινδύνους ἐπιστημονικῆς ἐκδρομῆς. Διὸ ἐφαντάσθη ἐνδομύχως ὅτι ἡ δεσποινὶς Αἰκατερίνη ἦτο ἄσχημος καὶ ἄχαρις· καίτοι δὲ εἶχε τὴν ἀβρότητα νὰ μὴν ἐκφράσῃ τὸν λογισμόν του, ὁ δόκτωρ ἐφάνη ὅτι πολὺ καλὰ τὸν ἐνόησεν.

— Ὅλη ἡ οἰκογενεὶά της εἶνε ὁ ἀδελφός της, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ ἱατρός. Τὸν ἀγαπᾷ ὑπερβολικῶς, καὶ μεθ' ὅλας δὲ τὰς δυσκολίας τοῦ ταξιδίου καὶ τῶν μετὰ τῶν ἰθαγενῶν σχέσεων, τοὺς ὁποίους πρέπει τις νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς διὰ νὰ τοὺς ἐκτιμήσῃ, καλλίτερα μένει ἐδῶ ὑπὸ τὴν φύλαξιν τοῦ Μαυρικίου Κερδίκ, παρὰ θαμμένη ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν Βρεττανίαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καμμίας ξένης.

— Καλὰ... ἀλλὰ ἀκόμη δὲν μοῦ ἐπεριγράψατε αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς μέλλοντας νὰ μᾶς φιλοξενήσουν.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ὁ δόκτωρ· εἶμαι ὅλος διόλου ἀδαὴς ὡς πρὸς τὴν τέχνην τοῦ ζωγραφίζειν. Θὰ σᾶς ἀφίσω νὰ σχηματίσετε μόνος σας τὰς ἐντυπώσεις σας, ἐγὼ δὲ θὰ περιορισθῶ νὰ σᾶς δώσω μόνον γενικὰς τινας πληροφορίες, πληροφορίας διαβατηρίου τρόπον τινά περὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους μετ' ὀλίγον θὰ συναντήσετε.

Πρῶτον. Ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν κυρίαν : Ἡ δεσποινὶς Αἰκατερίνη Κερδίκ, περὶ ἧς ἐγένετο ἤδη λόγος. Ἐτῶν δεκαεννέα· ὑγείας ἐξαιρείου, γενναία τὴν καρδίαν.

Δεύτερον. Μαυρίκιος Κερδίκ....

— Ἀλλὰ σεῖς εἰσθε λακωνικώτερος καὶ ἀπὸ τὰ διαβατήρια ! εἶπε διακόπτων ὁ ἀξιωματικὸς.

— Σᾶς εἶπα τὰ οὐσιωδέστερα, τὴν νεότητά της, τὴν ὑγείαν της, τὸ θάρρος της. Κανὲν ἄλλο κοινωνικὸν προτέρημα, καμμία χάρις γυναικὸς χαϊδευμένης καὶ μωσχοαναθρεμμένης δὲν ἀξίζει ὅσον αὐτά. Ἐπαναλαμβάνω λοιπόν : Μαυρίκιος Κερδίκ, εἰκοσιπέντε ἐτῶν, πρωτεύει εἰς τὰς εἰσητηρίους ἐξετάσεις τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ Πολυτεχνείου....

— Διάβολε ! αὐτὸ μόνον ;

— Ἀρχαιολόγος διακεκριμένος, μαθητὴς τοῦ Διελφρά, εὐειδὴς νέος...

— Καλὰ ἔλεγα ἐγὼ ! ἐσκέφθη ὁ ὑπολοχαγός· δὲν ὠμίλησε διόλου διὰ τὴν μορφήν τῆς δεσποινίδος Κερδίκ ! Βέβαια θὰ εἶνε ἄσχημη !

— Καὶ διὰ νὰ τελειώσωμεν, ἔχει ὑγείαν σιδηρὰν καὶ καρδίαν χρυσήν.

— Φαίνεται ὅτι αὐτὸ εἶνε οἰκογενειακόν ;

— Ὡς βλέπετε. Τρίτον Ἀριστομένης Γαργαρίδης, ὁ ὑπηρετὴς του, ἡλικίας ἀορίστου....

— ὦ ! εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς μειδιῶν, σᾶς ἀπαλλάττω τοῦ κόπου νὰ μοῦ περιγράψετε τὸν ὑπηρετὴν, ἂν ἀντὶ τούτου θελήσετε νὰ μοῦ δώσετε διεξοδικωτέρας πληροφορίας περὶ τῶν κυρίων.

— Ὁ Γαργαρίδης εἶνε ἄξιος ἐιδικῆς μνείας. Δὲν εἶνε κοινὸς ὑπηρετὴς

— Φεῦ ! ἡ πεῖρά μου μ' ἐδίδαξεν ὅτι εἰς ὅλας τὰς χώρας ἡ γενεὰ τῶν ὑπηρετῶν εἶνε πάντοτε ἡ ἰδίᾳ· ὅλοι εἶνε κλέπται, ψεῦσται, μεμφίμοιροι καὶ τὰ λοιπά...

— Αὐτὸς ὅμως ἔχει ὅλος ἰδιαιτέραν φυσιογνωμίαν, ὅπως δύνασθε νὰ κρίνετε ἐκ τῶν ἐξῆς : Ὁ Ἀριστομένης κατὰγεται ἐκ θηλυγονίας ἀπὸ τοῦ Μεσσηνίου ἥρωος, οὗτινος φέρει τὸ ὄνομα.

— Δηλαδὴ αὐτὸ διατείνεται.

— Δὲν εἶδα τὰς περγαμηνὰς του. Εἶδα ὅμως τὰ διπλώματά του, τὰ ὁποῖα ἀξίζουν καλλίτερα.

— Τὰ διπλώματά του ;...

— Ναί. Ὁ Γαργαρίδης εἶνε τελειόφοιτος τῶν φυσικομαθηματικῶν, τελειόφοιτος τῆς φιλολογίας, τελειοδιδάκτος τῆς νομικῆς...

— Εἶνε ἀστείότης αὐτό ;

— Εἶνε ἀπεναντίας σοβαρώτατον.

— Τελειοδιδάκτος βέβαια τοῦ Πανεπιστημίου... Πειραιῶς ;

— Ὅχι. Ὁ Ἀριστομένης ἐσπούδασεν εἰς Παρίσι καὶ ὑπέστη τὰς ἐξετάσεις του εἰς τὴν Σορβὸννην μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας.

— Τὰς ἐξετάσεις του ! μᾶς εἶνε λοιπὸν διδάκτωρ ;

— Διδάκτωρ τῆς νομικῆς... μάλιστα !

— Μὰ πῶς αὐτό;

— Ἀγνοῶ. Εἰς τὰς ἀρχὰς μ' ἐξέπληττε πολύ. Τώρα ἐσυνείθησα.

— Κἄτι μυστήριον θὰ εἶνε εἰς τὸ μέσον. Μὴ εἶνε κ. νένας συνωμότης μετρηφισμένος;

— Ὅλως διόλου !... Ὁ καυμένος ὁ Ἀριστομένης !... Εἶνε τὸ ἀβλαβέστατον τῶν ὄντων... Δὲν εἶνε ὁ μόνος ἐκ τῶν συμπατριωτῶν του, καθὼς φαίνεται, ὅστις εὐρίσκεται εἰς αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον θέσιν. Ἀπέρχονται εἰς τοὺς Παρισίους ριψοκινδύνως, δαπανοῦν καὶ τὰ τελευταῖα χρήματα τῆς οἰκογενείας των διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἕνα δίπλωμα καὶ ἀφοῦ τὸ πάρουν καὶ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα των, βλέπουν ὅτι οἱ διδάκτορες εἶνε περισσότεροι ἀπὸ τὴν ἄμμοον τῆς θαλάσσης... καὶ τότε τί νὰ κάμουν;

— Ὅ,τι δῆποτε ἄλλο, νομίζω, παρὰ τὸν ὑπηρέτην.

— Αὐτὸ νομίζω κ' ἐγώ... Ἀλλ' ἂν αὐτοὶ δὲν φρονοῦν τὸ ἴδιον ;... ἂν ἡ θέσις τοῦ ὑπηρετοῦ δὲν προσβάλλῃ τὴν ἀξιοπρέπειάν των ;...

— Τοῦτο συμβαίνει, παρετήρησεν ὁ Λουδοβίκος Γκυγιὼν, διότι σήμερον ἐξεφυλίσθησαν πολὺ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ προγόνου των, τοῦ μεγάλου Ἀριστομένου... Ἀλλ' ἐφθάσαμεν, νομίζω ;

Τὸ μέρος τῆς κατασκευῆς, ἀποκρυπτόμενον ἕως τότε ὑπὸ πτυχῆς τινος τῆς κοιλάδος, ἐνεφανίσθη αἶφνης. Πρὸ τοῦ κεντρικοῦ γκουρμπι νέος τις ἀνὴρ ἐξαιρέτου ἐξωτερικοῦ περιεπάτει ἀναμμένων, ὡς φαίνεται, μετὰ νεαρᾶς γυναικὸς φερούσης ἐνδυμασίαν ταξειδίου.

— Ἀ, ἰδοὺ οἱ φιλοξενούντές μας ! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός, διαμείβων μετ' αὐτῶν μικρόθεν χαιρετισμὸν διὰ τῆς χειρός.

Τινὲς ἰθαγενεῖς ὥρμησαν διὰ νὰ κρατήσωσι τοὺς ἵππους, καθ' ἣν δὲ στιγμήν οἱ ἐπισκέπται ἀφίππευον, οἱ δύο νέοι τοὺς ἐπλησίασαν.

— Σὰς παρουσιάζω τὴν συγγενὴ καὶ φίλον μου ὑπολοχαγὸν Γκυγιὼν, ὅστις διπλασίως χαίρει διὰ τὴν γνωριμίαν σας καὶ διὰ τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι εὐρίσκεται ἐν συντροφίᾳ ἀνθρώπων πολιτισμένων, εἶπεν ὁ δόκτωρ, ἀναλαμβάνων καθήκοντα τελετάρχου. — Ἡ δεσποινὶς Κερδίκ, ὁ κύριος Κερδίκ !...

Ἡ δεσποινὶς Κερδίκ !

Ὁ ὑπολοχαγὸς ἐδέησε νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περὶ τὰς κοινωνικὰς σχέσεις ἔξιν, ὅπως καταστείλῃ τὴν κραυγὴν τῆς ἐκπλήξεως καὶ μετρίσῃ τὴν ἐκφρασὴν τῆς περὶεργείας, ἣν συνηθάζετο διαγραφομένην ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἐνῶ δὲ ὁ πονηρὸς ἱατρός ἔχαιρε ἐνδομύχως διὰ τὴν ἐκπληξίν του, αὐτὸς ἀντήλλαξε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς ἐγκάρδιον χειραψίαν.

Ἡ νεῖνις ἦτο ὅλως ἀνόμοιος τῆς γυναικὸς ἣν αὐτὸς ἰδεάσθη. Ἡ δεσποινὶς Κερδίκ δὲν ἦτο οὔτε

πολυάσχολος, οὔτε ὀχληρά, οὔτε δυσειδής. Μετρίου ἀναστήματος, λίαν εὐκίνητος, τὴν χοριὰν ἔχουσα ἀλαμπῇ καὶ σχεδὸν ὠχράν, τὸ ὄμμα σκεπτικὸν καὶ γαλήνιον, ἐνεποίει εἰς τὸν θεατὴν ἐντύπωσιν ὄντος εὐθραύστου καὶ ἀσθενοῦς. Ἀλλ' ὁ ἱατρός Ἀρδύ, ὅστις ἦτο εἰδήμων, ἔλεγεν ὅτι ἦσαν στιβαρώτατα καὶ τὸ λεπτοφυὲς ἐκείνο μετακάρπιον καὶ ἡ ἰσχνὴ χεὶρ καὶ ὁ στενὸς ποῦς. Ἐχειρίζετο τὴν σκαπάνην ὡς ὁ ῥωμαλεώτατος τῶν ἐργατῶν, διήνυεν ἀγογγύτως μακροτάτας πορείας, ἐν ἀνάγκῃ ἐποιεῖτο χρῆσιν μετ' ἀπαθείας καὶ εὐστοχίας τοῦ τουφεκίου Λεβελ ἢ τοῦ ρεβόλβερ, ταῦτα δὲ πάντα ἐτραπτεν ἀβιάστως, ἄνευ φαινομένου κόπου, ἰδίως δὲ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης προσποιήσεως. Ἡ ξανθὴ αὐτῆς κόμη ἐκυμαίνετο βοστρυχουμένη ὑπὸ τὸν μικρὸν ἐν εἰδῇ κράνους πῖλον, τὸν παρέχοντα αὐτῇ ὄψιν νεαρᾶς Ἀθηνᾶς.

Διὸ εὐλικρινῶς ἀποτασσόμενος ἀπὸ τὰς πρώτας αὐτοῦ προλήψεις ὁ ὑπολοχαγός, παρεδόθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς συναντήσεως συμπαθῶν συμπατριωτῶν καὶ τῆς φιλοξένου καὶ ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς.

Ὁ κύριος καὶ ἡ δεσποινὶς Κερδίκ, οὔτινες ἄλλο δὲν ἤθελον παρὰ νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς νεήλудας τὰς ἀρξαμένας ἐργασίας, ἀντέστησαν οὐχ ἥττον εἰς τὰς φιλόφρονας αὐτῶν παρακλήσεις καὶ ἐδήλωσαν ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἐβλεπον πρὶν ἢ ἀναπαυθῶσι καὶ ἀνακτήσωσι τὰς δυνάμεις των.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ ὑπολοχαγός, ἀλλ' ἀφοῦ ἐχρημεν τὸν καιρὸν νὰ μελετήσωμεν πρὶν εἰσχωρήσωμεν εἰς τὴν ἄδυστον αὐτὴν, δὲν θὰ δυσχερεστήθω διόλου ἂν μάθω πρῶτον πού εὐρισκόμεθα. Φοβοῦμαι μήπως σὰς ἀπαρέσω, διότι ὑπὸ ἔποψιν ἀρχαιολογίας εἶμαι ἐντελὲς ἀμαθής.

— Δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἐδῶ ἀπέναντι τοῦ ἀγνώστου, ἀπῆντησε μετριοφρόνως ὁ νεαρὸς σοφός. Ἀναζητοῦμεν. Κατὰ τὰς ἡμετέρας θεωρίας, πατοῦμεν τὰ εἰρεπία τῶν Ἐκδατάνων, πράγματι ὅμως, μέχρους ὅτου δὲν τὸ ἀποδείξωμεν, δὲν ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἀποκαλουμένων ἀμαθῶν.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ ἱατρός, ἀφότου σὰς εἶδα τὴν τελευταίαν φορὰν δὲν ὑπάρχει τίποτε νεώτερον ; δὲν ἀνεκαλύψατε τίποτε ;

— Τίποτε ὀριστικόν.

— Ἀλλ' ἐξακολουθοῦμεν ὅμως μετὰ ζέσεως !.. ἀνέκραξεν ἡ Αἰκατερίνη.

— Κατέχει τὴν πίστιν, ἡ ὁποία μετακινεῖ τὰ ὄρη καὶ διατροπᾷ τοὺς βράχους ἢ νεαρά μου φίλη ! Θὰ τὸ πιστεύσατε, ὑπολοχαγέ, ὅτι αὐτὸ ἐδῶ τὴν χεράκι χειρίζεται τὴν σκαπάνην, τὸ τουφεκὶ τὸ ρεβόλβερ καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ κεφαλάκι εἶνε γεμάτον ἀπὸ ἐλληνικά, ἀπὸ ἀραβικά, ἀπὸ περσικά, ἀπὸ σανσκριτικά ;...

— ὦ, ἱατρέ ! εἶπε διαμαρτυρομένη ἡ Αἰκα-

τερὶνὴ μετὰ χάριτος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τόνου ἰκεσίας ἀπροσποίητου, μὴ ὁμιλήτε, σὺς παρακαλῶ, περὶ ἐμοῦ. Κυττάξατε καλλίτερον αὐτό, τὸ ὅποιον μὲ κάμνει νὰ πιστεύω ὅτι προσεγγίζομεν εἰς τὸ τέρμα.

Καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς ἀντικείμενόν τι, ὅπερ ἔτεινε πρὸς αὐτόν.

Ὁ δόκτωρ τὸ ἔστρεψε καὶ τὸ ἐπανέστρεψε ἐπανειλημμένως εἰς τὰς χεῖράς του, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι ἀνέρισκεν εἰς αὐτὸ περιεργόν τι.

— Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ τοῦθλον στυλπνόν, ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἔχω εἰς τὸ μαγειρεῖόν μου, εἶπεν.

— Βέβηλε !... εἶπε γελῶσα ἡ δεσποινὴς Κερδίκ. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ κυττάζετε χωρὶς σεβασμὸν αὐτὸ τὸ σεβάσμιον λείψανον, τὸ ὅποιον παρετήρησαν ἴσως μακριὰ δυναστεῖαι μοναρχῶν.. τὸ ὅποιον ἀναμφιβόλως εἶδε διερχόμενον τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν Δαρεῖον καὶ τίς οἶδεν ; ἴσως καὶ αὐτὸν τὸν Κύρον !

— Καὶ τί θὰ μὲ πείσῃ ὅτι αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς πλίνθου εἶδε τόσα μεγάλα πράγματα ;

— Τὸ χρῶμα, τὸ χῶμα, τὸ σχέδιον λαλοῦσιν ἀφ' ἑαυτῶν. Δὲν ἀκοῦσιν ὅμως ταῦτα. Πατατηρήσατε εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν.

— Α' ! μὲ συγχωρεῖτε, ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ ν' ἀναγινώσκω ἐλευθέρως τοὺς σφηνοειδεῖς χαρακτῆρας.

— Οὐτ' ἐγὼ· ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε γραφή. Εἶνε, ἂν δὲν ἀπατώμην, τὸ τέλος πτερώματος, ἡ ἄκρα μιᾶς πτέρυγος.

— Καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν εὐρισκόμεθα ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Ἐκβατάνων ; δὲν καταλαμβάνω τί σχέσις ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ !

— Μὴ βιάζεσθε τόσον πολὺ. Δὲν γνωρίζετε τὴν εἰκόνα τοῦ Κύρου, τὴν ληφθεῖσαν ἀπὸ ἐν ἀνάγλυφον ;

— Μάλιστα. Ὁ κατακτητὴς ἀπεικονίζεται εἰς αὐτὸ φέρων τέσσαρας πτέρυγας.

— Λοιπὸν ἡ ἄκρα τῶν πτερῶν αὐτῶν ὑπενθυμίζει κατὰ πάντα τὸ σχέδιον τῆς ἄνω πρὸς τὰ δεξιὰ πτέρυγος !

— Ἀλλὰ ποῦ εὗρηκατε αὐτὸ τὸ κειμήλιον, τὸ ὅποιον ἄλλως τε εἰς ἐμὲ φαίνεται πολὺ ἀτελές ;

— Σήμερον τὸ πρῶτ' ἀκριβῶς προσέκρουσα εἰς ἐν μέρος ἀνώμαλον τοῦ δάφους καὶ ἐκλονίσθην. Ὑπώπτουσα ὅτι κατ' εὗρημα θὰ εἶνε· ἔτροξα καὶ ἐπῆρα τὰ ἐργαλεῖά μου, κατέφερα τρία τέσσαρα κτυπήματα σκαπάνης... καὶ ἀνεκάλυψα αὐτό.

— Ἀλλὰ πῶς νὰ παραδεχθῶμεν, ἔστω καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ πλίνθος αὕτη ἔχει ἡλικίαν δισχιλίων ἐτῶν καὶ πλέον καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ μόλις διακρινόμενα σημεῖα παριστῶσι τὸ ἄκρον πτέρυγος καὶ ἡ πτέρυξ αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν μέγαν Κύρον, πῶς νὰ πιστεύσωμεν ἀδιστακτικῶς ὅτι αὐτὸ προέρχεται ἐκ πόλεως ἐξαφανισθείσης, τῆς ὁποίας δὲν ἀπομένει πλέον ἔχνος ; Μήπως

αὐτὸ τὸ τεμάχιον δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκομίσθῃ ἐδῶ ἀλλαχόθεν.

— Ὅπως τὰ κογχύλια τοῦ Βολταίρου, τὰ μεταφερθέντα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρεων ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν, εἶπε γελῶν ὁ Μαυρίκιος Κερδίκ, ὅστις εἶχεν ἀκροασθῇ σιγῶν τὰς ἐξηγήσεις τῆς ἀδελφῆς του. Ἐνδέχεται πράγματι τὸ τεμάχιον αὐτὸ νὰ μετηνέχθῃ καὶ νὰ μὴ κατεσκευάσθῃ ἐδῶ. Ἐχομεν βεβαίως ἀνάγκην πολλῶν ἐπιχειρημάτων διὰ ν' ἀποτελέσωμεν τὴν ἄλυσιν τῶν πιθανοτήτων. Δὲν μᾶς ἐμποδίζει τίποτε ὅμως νὰ στηριχθῶμεν εἰς τὸν πρῶτον κρίκον. Καὶ τέλος πάντων, ἀφοῦ εὐρισκόμεθα ἐδῶ ἀποσταλέντες ἐξεπίτηδες καὶ πληρωνόμενοι παρὰ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, πρέπει νὰ ὑπάρχωσι πολλὰί βάσιμοι εἰκασίαι δικαιολογοῦσαι τὴν θεωρίαν μας. Ὅτῳ δὲ παρουσιάζεται τεκμήριόν τι πρὸς ὑποστήριξιν, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποκρούσωμεν. Μὴ φοβήσῃς ὅμως· δὲν θ' ἀρκεσθῶμεν εἰς ἐν τεμάχιον πλίνθου. Θέλομεν νὰ ἔχωμεν ὁλόκληρον τὴν εἰκόνα, ἂν ὑπάρχῃ εἰκὼν. Θέλομεν ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν, ἔνθα ὑπῆρχεν ἡ ἀπεικόνισις, ὅλον τὸν τοῖχον, οὗτινος μέρος ἀπέτελει ἡ ἐπιφάνεια αὕτη, ὅλους τοὺς κίονας, τοὺς ὑποθαστάζοντας αὐτὴν, τὰς κορωνίδας, τὰ κιονόκρανα, τοὺς θριγγοὺς, τὰς μετώπας. Πρέπει ἡ γῆ νὰ μᾶς ἀποδώσῃ καὶ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Διῶκου, καὶ τὴν πόλιν τὴν περιστοιχίζουσαν αὐτό, καὶ τὰ ἐπὶ τῇ τείχει, ἅτινα τὸ ὑπερήσπιζον.

— Πῶς παραφέρεται !... πῶς παραφέρεται !... ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός. Μεταδίδει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὸν ἐνθουσιασμὸν του. Μίαν λέξιν ἂν εἰπῆς ἀκόμην, καὶ παρευθὺς πέρνω κ' ἐγὼ μίαν σκαπάνην καὶ κατατάσσομαι εἰς τὴν συντροφίαν σας...

— Καὶ δὲν θὰ σὺς ἀποκρούσωμεν. Μᾶς εἶνε πολὺ ἀναγκαῖοι ἄνδρες νοήμονες καὶ καλῆς θελήσεως. Ἡ μεγαλειτέρα μας δυσκολία ἐδῶ εἶνε νὰ ἐννοῶμεν τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ μᾶς ἐννοῶσι. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῆς γλώσσης, ἀλλὰ περὶ τοῦ πνεύματος. Πῶς νὰ συνεννοηθῇ τις μετ' ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ποτὲ δὲν πρέπει τις νὰ πιστεύῃ καὶ οἱ ὅποιοι θὰ σὺς περιεφρόνουν, ἂν σὺς ἐθεώρουν ἀρετὰ ἡλιθίους ὅπως τοὺς ὁμιλήσετε τὴν ἀλήθειαν.

— Εἰς ἐμὲ τὸ λέγετε ! ἀνέκραξεν ὁ ὑπολογαγός· ἡ ἰδική μου ἀποστολὴ δὲν εἶνε τόσον δύσκολος ὅσον ἡ ἰδική σας· διότι ἐγὼ ἀναλάβει κατ' αἴτησιν τοῦ Σάχου νὰ διδάξω τὴν γαλλικὴν τακτικὴν εἰς τὰ στρατεύματά του. Πρὶν τριῶν μηνῶν τώρα παλεύω μὲ αὐτὰ τὰ ξεροκέφαλα.... καὶ οὔτε τὴν παραμικρὰν πρόοδον δὲν εἶδα ἀκόμην.

— Αἶ ! εἶπεν ὁ ἱατρός, βλέπω ὅτι εἴσθε πάντοτε νέοι, ἀπολυτόφρονες εἰς τὰς ἰδέας σας. Ἐγὼ ὅστις συναναστρέφομαι τοὺς Πέρσας πρὸ πολλῶν ἐτῶν, σὺς βεβαιῶ ὅτι τοὺς ἐννοῶ κάλλιστα· ὅταν μοῦ λέγουν ἄσπρον, ἐγὼ ἐννοῶ μαῦρον· δὲν χρειάζεται περισσοτέρα πονηρία.

— Ἐγὼ ὅμως τοὺς θεωρῶ ὅχι τόσο ἀπλοῦς. Οὐτε καὶ τόσῃ εὐθύτητι πνεύματος ἔχουν ὥστε νὰ προσηλωθῇ εἰς τὸ ἀντίθετον τοῦ ἀληθοῦς. Δὲν εἰσέρχετε δὲ πόσον δύσκολον εἶναι νὰ διοικῇ τις τοιαῦτα ὄντα.

— Εἶνε ἀληθές, ὑπέλαβεν ὁ ἱατρός, ὅτι ὡς ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ ἐπαγγέλματός μου ἐγὼ βλέπω σχεδὸν πάντοτε τοὺς ἀνθρώπους ὅποιοι εἶνε. Ἄλλως τε εἴτε δόλιοι εἴτε εἰλικρινεῖς εἶνε, δὲν ἀνησυγῶ διόλου περὶ σοῦ, Κερδίκ, πάντοτε θὰ γνωρίζῃς νὰ τοὺς διευθύνῃς. Εἶσαι παλαιὸς ἀγωνιστὴς καὶ ὅταν κανεὶς ἐπεχείρησεν ὥσῃ ἐς τὰς ἐρεῖνας τῆς Σουσιανῆς...

— Ἄ! ἦτο καλὸς καιρὸς ἐκεῖνος! εἶπε στεναίνων ὁ νεαρὸς σοφός.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Μετάφρασις X

ΠΑΛΑΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΟΙΚΙΑ ΕΝ ΡΩΜΗ.

Ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς παλαιᾶς Ῥώμης εὐρέθη οἰκία Χριστιανῶν τοῦ 4ου αἰῶνος. Τοῖχοι χρωματισμένοι, λουτήρες, ἀποθήκαι, διάδρομοι, τὰ πάντα ἐν καταστάσει λαμπρᾷ, ὡς αἱ οἰκίαι αἱ εὐρεθεῖσαι ἐν Πομπηΐᾳ καὶ Ἡρακλεΐᾳ· ἐσώθη δὲ ἡ οἰκία αὕτη ἕνεκα περιέργου συμπτώσεως.

Κατὰ τὸ 391 ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανός, ὁ ἐπικληθεὶς ἀποστάτης, διότι ἠρνήθη τὸν Χριστιανισμόν καὶ ἠθέλησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν πολυθεΐαν, ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τε καὶ ἐν γένει τοῦ κράτους ἄνδρας ἔχοντας τὰς αὐτὰς δοξασίας μὲ αὐτόν. Ὅτε ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ, ὑπῆρχον εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Ῥώμης δύο αὐλάρχαι Χριστιανοί, ὀνομαζόμενοι Παῦλος καὶ Ἰωάννης. Οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν θρησκείαν των, καὶ διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ διέταξε ν' ἀπαγχοινισθῶσιν ἐντὸς τοῦ οἴκου των καὶ νὰ ταφῶσιν εἰς τὴν ἀποθήκην, καὶ δίδωκεν ὅτι ἐξωρίσθησαν· ἀλλ' ἡ ἀλήθεια ἐγένετο γνωστὴ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν των. Ὅταν δὲ πλῆθος Χριστιανῶν ἐπορεύθη πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ τάφου τῶν μαρτύρων, οἱ στρατιῶται διετάχθησαν νὰ τὸ διαλύσωσι καὶ νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς προσκυνητὰς ἐκ τοῦ οἴκου, κατὰ τὴν συμπλοκὴν μάλιστα ἐφονεύθησαν τρεῖς Χριστιανοί.

Ὁ Ἰουλιανὸς ἐβασίλευσε μόνον ἐν ἔτος καὶ 8 μῆνας. Ὁ διάδοχός του Ἰοβιανὸς ἦτο Χριστιανὸς καὶ εὐθὺς διέταξε νὰ κτισθῇ ναὸς ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν μαρτύρων. Ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη παρὰ τοῦ Παμμάχου, φίλου τοῦ ἁγίου Ἰερωνύμου, τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ ἔλαβε τὴν παραγγελίαν τῆς οἰκοδομῆς. Κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Λομβαρδῶν ὁ ναὸς κατεστράφη· ἀνagέρθη δὲ πάλιν μόνον τὸν 12ον αἰῶνα. Ἀνεκαλύφθη τὼρα ὅτι ὁ Παμμάχος μετεχειρίσθη τὴν παλαιὰν οἰκίαν καὶ ἐστήριξε τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πρώτου πηλῶματος συμπεριλα-

βόν τοὺς τοίχους τῆς οἰκίας ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ γεμίσας ὅλον τὸ κάτω μέρος μὲ χῶμα καὶ πέτρας, ὅπως θέσῃ στερεὰ θεμέλια εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ. Τὸ μόνον, ὅπερ ἔπραξε πρὸς μεταμόρφωσιν τῆς οἰκίας εἰς ναόν, ἦτο νὰ κρημνίσῃ τὸ ἄνω πάτωμα καὶ μίαν πλευρὰν τῆς οἰκίας, ὅπως κτίσῃ ἀψίδα. Δὲν ἤρκεσε δὲ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ πάπας Νικόλαος ἀνεγείρων τὸν ναόν κατα τὸν 12ον αἰῶνα ἐχρησιμοποίησε πᾶν ὅτι ἔμεινεν ἐκ τοῦ πρώτου κτιρίου, χωρὶς νὰ κατεδαφίσῃ ἢ νὰ μεταβάλλῃ τι. Βεβαίως δὲ δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ιδέαν, ὅτι ὑπὸ τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ ὑπῆρχε σχεδὸν ἀνέπαφος ἀρχαία χριστιανικὴ οἰκία, μολονότι οἱ ἐργάται τοῦ θά εὗρον βεβαίως ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους τοίχους, τοὺς ὁποίους ἐστερέωσαν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἔκτισαν τὸ νέον τῶν οἰκοδόμημα.

Ὁ πρῶτος, ὅστις ὑπώπτευσε τί ἐκρύπτετο ὑποκάτω τοῦ ναοῦ, εἶναι ὁ μοναχὸς Γερμανός. Μετὰ ἐπιμελῆ ἐξέτασιν τῆς νοτίου πλευρᾶς τοῦ ναοῦ, παρατήρησεν, ὅτι παρίστα αὕτη ὄψιν οἰκίας τῶν ἡμερῶν μας, μὲ δύο σειρὰς παραθύρων τῆς μιᾶς ἐπὶ τῆς ἄλλης καὶ κάτωθεν μίαν σειρὰν ἀψίδων· ὅλα ταῦτα κεκλεισμένα διὰ κεράμων ῥωμαϊκῶν, ἀλλὰ προφανῶς ἀποτελοῦντα πλευρὰν οἰκίας ἐχοῦσης πρὸς τὸ ἐν μέρος ὕψος 36 ποδῶν.

Ὁ πατὴρ Γερμανός, πεισθεὶς ὅτι εὗρε τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας τῶν μαρτύρων, ἐσυμπέρανεν ὅτι τὰ θεμέλια τῆς οἰκίας εὗρισκοντο ἀναμφιβόλως ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς ἐκκλησίας. Κατορθώσας νὰ εὗρῃ χρήματα ἤρχισεν ἀνασκαφὰς καὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1889 εἶχεν ἤδη εὗρε διάφορα θολωτὰ δωμάτια. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἔπαυσαν πρὸς καιρὸν ἕνεκα ἐλλείψεως χρημάτων, ἀλλ' ἐπανελήφθησαν πάλιν καὶ βεβαίως θὰ εὗρεθῶσι καὶ ἄλλα μέρη τῆς οἰκίας. Ὁ μοναχὸς Γερμανὸς εἶναι βέβαιος ὅτι εὗρε τὰ ἐπιστημύτερα δωμάτια τῆς οἰκίας, τὰς αἰθούσας δηλαδὴ τῆς ὑποδοχῆς καὶ τοῦ ἐστιατορίου. Οἱ τοῖχοί των εἶναι ζωγραφισμένοι ὡς οἱ τῶν καλλιτέρων οἰκιῶν τῆς Πομπηΐας. Τὸ σχέδιον τῆς οἰκίας περιέργον καὶ πολύπλοκον, διαφέρει πολὺ τοῦ τῶν συνήθων οἰκιῶν τῆς Ῥώμης, ἵσως ἕνεκα τῆς μεγάλης κλίσεως τοῦ ἐδάφους.

Μέχρι τῆς σήμερον ἐκαθρίσθησαν 4 μεγάλαι αἰθούσαι, δύο μικρότεραι καὶ μέγα μέρος τοῦ διὰ τοὺς ὑπρέτας προσδιορισμένου μέρους τῆς οἰκίας. Καρποὶ καὶ ἄνθη στολιζοῦσι τὸ ἄνω μέρος τῶν τοίχων μιᾶς μεγάλης αἰθούσης· τοὺς δὲ κλάδους κρατοῦσιν ἑνδεκα πρόσωπα. Ἡ ἐργασία ὅλη εἶναι λεπτοτάτη καὶ πλήρης χάριτος· μεταξὺ τῶν προσώπων περιφέρεται ἐδῶ ταῶς, ἐκεῖ νῆσσα, διάφορα δὲ πτηνὰ πετώσι μεταξὺ τῶν ἀνθέων. Πολύπλοκον σχέδιον κλάδων κλήματος μὲ παιδίᾳ ἀρπάζοντα σταφύλια, φοβίζοντα πτηνὰ, καλύπτει τὸν θόλον τῆς αἰθούσης ταύτης. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ αἰθούσα αὕτη ἀνήκεν εἰς τοὺς γο-